

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B als wettelijk vertegenwoordiger van E tegen C te D
Zaak : Farmaceutische zorg, MCT-margarine en -olie
Zaaknummer : 2011.01616
Zittingsdatum : 21 december 2011

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo (voorzitter), mr. drs. P.J.J. Vonk en mr. drs. J.A.M. Strens-Meulemeester)

(Voorwaarden zorgverzekering 2011, artt. 10 en 11 Zvw, 2.1, 2.8 Bzv, 2.5 en Bijlagen 1 en 2 Rzv,)

1. Partijen

A te B hierna te noemen: verzoekster, als wettelijk vertegenwoordiger van E
tegen

C te D hierna te noemen: de ziektekostenverzekeraar.

2. De verzekeringssituatie

- 2.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzekerde bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van het [naam ziektekostenverzekeraar] Basispakket, variant Natura (hierna: de zorgverzekering), een verzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, Zorgverzekeringswet (verder: Zvw). Deze verzekering is een schadeverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:925 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW).
Verder waren ten behoeve van verzekerde bij de ziektekostenverzekeraar de aanvullende ziektekostenverzekeringen Basisaanvullende regeling en Regeling aanvullende vergoedingen, pakket 2 afgesloten (hierna: de aanvullende ziektekostenverzekering). De aanvullende ziektekostenverzekering blijft verder onbesproken, omdat deze - zoals tussen partijen ook niet in geschil is - geen recht op vergoeding geeft.

3. De bestreden beslissing en het verloop van het geding

- 3.1. Verzoekster heeft bij de ziektekostenverzekeraar aanspraak gemaakt op MCT-margarine (medium chain glycerides) en MCT-olie ten behoeve van verzekerde (hierna: de aanspraak). Bij brief van 24 mei 2010 (dit moet zijn 24 mei 2011) heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld dat de aanspraak is afgewezen.
- 3.2. Verzoekster heeft aan de ziektekostenverzekeraar om heroverweging van voormelde beslissing gevraagd. Bij brief van 21 juni 2011 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster medegedeeld zijn beslissing te handhaven.
- 3.3. Nadat verzoekster de Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen had benaderd, heeft de Ombudsman Zorgverzekeringen haar op 20 juli 2011 medegedeeld geen ruimte te zien voor bemiddeling. Verzoekster is daarbij gewezen op de mogelijkheid de kwestie voor bindend advies voor te leggen aan de Geschillencommissie Zorgverzekeringen.
- 3.4. Bij ongedateerde brief, door de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) ontvangen op 29 juli 2011, heeft verzoekster de commissie verzocht te bepalen dat de ziektekostenverzekeraar gehouden is de aanspraak alsnog in te willigen ten laste van de zorgverzekering (hierna: het verzoek).

- 3.5. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoekster het verschuldigde entreegeld ad € 37,-- voldaan, waarna de commissie de ziektekostenverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoekster te reageren. Bij dit verzoek waren afschriften van de door verzoekster aan de commissie overgelegde stukken gevoegd.
- 3.6. De ziektekostenverzekeraar heeft de commissie bij brief van 12 september 2011 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 20 september 2011 aan verzoekster gezonden.
- 3.7. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Verzoekster heeft op 27 september 2011 schriftelijk medegedeeld mondeling gehoord te willen worden. De ziektekostenverzekeraar heeft op 12 december 2011 per e-mail medegedeeld telefonisch te willen worden gehoord.
- 3.8. Bij brief van 20 september 2011 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) verzocht om advies, als bedoeld in artikel 114, lid 3, Zvw. Bij brief van 25 november 2011 heeft het CVZ (zaaknummer 2011097402) bij wege van voorlopig advies de commissie geadviseerd het verzoek, voor zover dat ziet op de zorgverzekering, af te wijzen ten aanzien van de MCT-margarine, omdat dit product niet kan worden aangemerkt als fysisch gewijzigd ten opzichte van normale voeding. Ten aanzien van het verzoek om verstrekking van MCT-olie adviseert het CVZ de commissie het verzoek toe te wijzen, aangezien dit product kan worden aangemerkt als dieetpreparaat, omdat het niet alleen chemisch is gewijzigd, maar ook fysisch is gezuiverd van alle restproducten zoals lange keten vetzuren. Een afschrift van het CVZ-advies is gelijktijdig met de uitnodiging voor de hoorzitting aan partijen gezonden.
- 3.9. Verzoekster is op 21 december 2011 in persoon gehoord. De ziektekostenverzekeraar heeft telefonisch aan de zitting deelgenomen. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het CVZ.
- 3.10. De ziektekostenverzekeraar is door de commissie in de gelegenheid gesteld schriftelijk op de ter zitting overgelegde stukken te reageren. De ziektekostenverzekeraar heeft de commissie bij brief van 27 december 2011 bericht zijn standpunt te handhaven. Een afschrift van deze brief is ter kennisname aan verzoekster gezonden.
- 3.11. Bij brief van 28 december 2011 heeft de commissie het CVZ afschriften van het verslag van de hoorzitting, de ter zitting overgelegde stukken en de brief van de ziektekostenverzekeraar van 27 december 2011 gezonden met het verzoek mede te delen of deze stukken aanleiding geven tot aanpassing van het voorlopig advies. In reactie daarop heeft het CVZ bij brief van 16 januari 2012 de commissie medegedeeld dat het verslag geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies en dat het voorlopig advies als definitief kan worden beschouwd.
4. Het standpunt en de conclusie van verzoekster
 - 4.1. Verzekerde is bij de kinderarts onder behandeling vanwege "LCHADD met verminderde enzymactiviteit fibroblasten".

- 4.2. De diëtiste heeft in haar brief van 10 mei 2011 verklaard dat LCHADD een levensbedreigende metabole ziekte is waarvoor verzekerde een streng vetbeperkt/MCT verrijkt dieet moet volgen. Verzekerde is daarom aangewezen op voedingsmiddelen zonder vet of met een zeer laag vetgehalte alsmede op dieetproducten met het speciale MCT-vet, zoals margarine en olie op MCT-basis. De kosten van deze producten zijn veel hoger dan die van gewone margarine en oliën.
- 4.3. Verzoekster stelt dat de MCT-producten voor verzekerde niet mogen worden gezien als voedingssupplementen of dieetproducten. Voor hem en andere LCHADD-patiënten dienen deze middelen te worden beschouwd als geneesmiddelen.
- 4.4. Verzoekster is verdrietig, omdat de MCT-producten niet worden vergoed. Voor haar gevoel wordt zij nu dubbel gestraft vanwege het feit dat haar zoontje een stofwisselingsziekte heeft.
- 4.5. Ter zitting is door verzoekster ter aanvulling aangevoerd dat verzekerde nog klein is en thans alleen boter gebruikt. Verzoekster heeft ter zitting een uitspraak van de rechtbank overgelegd van 5 december 2005 waarin is bepaald dat de kosten van MCT-margarine moeten worden vergoed. Verzoekster vindt het vreemd dat het CVZ heeft geoordeeld dat wel aanspraak bestaat op de olie, maar niet op de boter; iedereen eet boter op zijn brood, maar niet iedereen gebruikt olie.
- 4.6. Verzoekster komt tot de conclusie dat het verzoek dient te worden toegewezen.
5. Het standpunt en de conclusie van de ziektekostenverzekeraar
 - 5.1. De ziektekostenverzekeraar stelt dat de MCT-producten, zowel de olie als de margarine, niet zijn opgenomen in het vergoedingensysteem voor geneesmiddelen. De middelen zijn evenmin als uitzondering opgenomen bij de dieetpreparaten zoals die in Bijlage 2 Rzv zijn benoemd. Daarom bestaat op grond van de zorgverzekering geen aanspraak op deze middelen.
 - 5.2. Ter zitting is door de ziektekostenverzekeraar ter aanvulling aangevoerd dat naar aanleiding van het CVZ-advies is besloten alsnog een machtiging te verlenen voor de MCT-olie. De boter blijft afgewezen.
 - 5.3. Bij brief van 27 december 2011 heeft de ziektekostenverzekeraar de commissie bericht dat hetgeen ter zitting is gesteld en overgelegd geen aanleiding geeft zijn standpunt te wijzigen. De rechtbank heeft destijds de vordering toegewezen, omdat de afwijzende beslissing onvoldoende was gemotiveerd. Het door het CVZ in de onderhavige zaak uitgebrachte advies is echter heel duidelijk en gemotiveerd.
 - 5.4. De ziektekostenverzekeraar komt tot de conclusie dat het verzoek dient te worden afgewezen.
6. De bevoegdheid van de commissie
 - 6.1. De commissie is bevoegd van het geschil kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen.

7. Het geschil

- 7.1. In geschil is of aanspraak bestaat op MCT-margarine en -olie ten behoeve van verzekerde ten laste van de zorgverzekering.

8. Toepasselijke verzekeringsvoorwaarden en regelgeving

- 8.1. Voor de beoordeling van dit geschil zijn de volgende verzekeringsvoorwaarden en regelgeving relevant.

- 8.2. De zorgverzekering betreft een naturapolis, zodat de verzekerde in beginsel is aangewezen op gecontracteerde zorg van door de ziektekostenverzekeraar gecontracteerde zorgverleners. De aanspraak op (vergoeding van) zorg of diensten is geregeld in de artikelen 11 e.v. van de zorgverzekering.

Artikel 30 van de zorgverzekering bepaalt wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak op farmaceutische zorg bestaat en luidt, voor zover hier van belang:

“uw recht op farmaceutische zorg omvat levering van geneesmiddelen of advies en begeleiding zoals apothekers, die plegen te bieden voor medicatiebeoordeling en verantwoord gebruik van geneesmiddelen.

Geregistreerde geneesmiddelen:

*u hebt recht op levering van door de minister van VWS aangewezen geregistreerde geneesmiddelen voor zover deze door ons zijn aangewezen (zie preferente geneesmiddelen). U vindt deze geneesmiddelen in bijlage 1 van de Regeling zorgverzekering. Voor een aantal geneesmiddelen gelden extra voorwaarden. U hebt alleen recht op deze geneesmiddelen als u aan deze voorwaarden voldoet. U vindt deze geneesmiddelen en de voorwaarden in bijlage 2 van de Regeling zorgverzekering.
(...)”*

- 8.3. In artikel 31 van de zorgverzekering is de aanspraak op dieetpreparaten opgenomen. Dit artikel luidt, voor zover hier van belang:

“Omschrijving:

u hebt recht op polymere, oligomere, monomere en modulaire dieetpreparaten. U hebt alleen recht op deze dieetpreparaten als u niet kunt uitkomen met aangepaste normale voeding en andere producten van bijzondere voeding en u:

a. lijdt aan een stofwisselingsstoornis;

(...)”

Bijzonderheden:

u hebt geen recht op dieetproducten.

Een dieetproduct is een voedingsmiddel met een andere samenstelling. Voorbeelden zijn glutenvrije of zoutarme producten. Deze producten worden niet vergoed. Een dieetpreparaat heeft een andere samenstelling en vorm dan gewone voeding.”

- 8.4. De artikelen 30 en 31 van de zorgverzekering zijn volgens de artikelen 2.3, 2.8 en 2.9 van de zorgverzekering gebaseerd op de Zorgverzekeringswet (Zvw), het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv).

- 8.5. Artikel 11, lid 1, onderdeel a Zvw bepaalt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde bij wie het verzekerde risico zich voordoet, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft.

Farmaceutische zorg is naar aard en omvang geregeld in artikel 2.8 Bzv en verder uitgewerkt in bijlagen 1 en 2 Rzv.

- 8.6. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de in de zorgverzekering opgenomen regeling strookt met de toepasselijke regelgeving.

9. Beoordeling van het geschil

- 9.1. De MCT-producten margarine en olie zijn niet opgenomen in bijlage 1 Rzv en zijn daarom, anders dan verzoekster stelt, niet aan te merken als geneesmiddelen in de zin van artikel 30 van de zorgverzekering. Daarom bestaat op grond van dit artikel geen aanspraak op vergoeding van deze producten.
- 9.2. Op grond van artikel 31 van de zorgverzekering bestaat aanspraak op dieetpreparaten. Dieetproducten zijn van vergoeding uitgesloten. Verzekerde heeft een ernstige stofwisselingsziekte en uit de medische gegevens volgt dat hij niet met aangepaste normale voeding kan uitkomen. De vraag is of hier sprake is van dieetproducten dan wel dieetpreparaten. In zijn advies van 25 november 2011 stelt het CVZ dat een dieetpreparaat ten opzichte van normale voeding zowel een gewijzigde chemische samenstelling als een gewijzigde fysische samenstelling heeft. MCT-boter en margarine kunnen niet worden aangemerkt als fysische gewijzigd ten opzichte van normale voeding. De margarine en boter zijn herkenbaar als en vergelijkbaar met andere voedingsmiddelen als margarine en boter en bevatten naast MCT-olie ook gewone andere melkproducten. MCT-olie is wel aan te merken als dieetpreparaat, omdat dit middel niet alleen chemisch is gewijzigd, maar ook fysisch is gezuiverd van alle restproducten, zoals lange keten vetzuren. De commissie volgt het advies van het CVZ, en maakt de conclusie hiervan tot de hare.

Conclusie

- 9.3. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden toegewezen, voor zover het de MCT-olie betreft. Voor het overige zal het verzoek worden afgewezen.
- 9.4. Aangezien het verzoek deels wordt toegewezen, dient de ziektekostenverzekeraar het entreegeld aan verzoekster te vergoeden.

10. Het bindend advies

- 10.1. De commissie wijst het verzoek toe voor zover het de MCT-olie betreft.
- 10.2. De commissie bepaalt dat de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster dient te vergoeden een bedrag ad € 37,--.

Zeist, 25 januari 2012,

Voorzitter